

Nieuwsbrief van de Stichting Sāthsāthai - januari 2012

2012 wordt voor de stichting Sāthsāthai een gedenkwaardig jaar. Na 8 jaar komt het einde van onze activiteiten in Nepal in zicht. Maar voor het zover is, willen we nog heel veel investeren in een verantwoorde en duurzame afronding van onze projecten. We willen onze activiteiten afronden met behoud van bereikte resultaten en in het vertrouwen dat op gang gebrachte ontwikkelingen na ons vertrek naar een hoger niveau gebracht kunnen worden. Een sterke, zelfstandige en goed georganiseerde vrouwenbeweging is daarvoor een belangrijke voorwaarde. Het komende jaar worden cursussen georganiseerd voor de bestuursleden van de vrouwenbeweging STB en de daaraan gelieerde lokale en regionale spaar- en leenbanken om ze voor te bereiden op zelfstandigheid. Voor de vrouwen van Timal is in december het tweede programma vakopleidingen gestart om ze te stimuleren nieuwe inkomengenererende activiteiten te starten. Met het oog op de continuïteit van de ontwikkeling van nieuwe bedrijvigheid zijn we ontzettend blij met de veelbelovende contacten die zijn gelegd met de nationale Zwitserse en Japanse ontwikkelingsorganisaties, resp. Helvetas en JICA.

Zo'n weloverwogen afronding kunnen we alleen voor elkaar krijgen als onze sponsors en donateurs ons werk ook in dit laatste jaar blijven steunen. We kijken met tevredenheid terug op het afgelopen jaar. Er is in Timal weer veel bereikt en Sāthsāthai werd verrast met een mooie plaats in de TROUW Top-50 van meest transparante en effectieve internationale hulporganisaties.

Doel	resultaat december 2011	verwacht juni 2012	Eindresultaat december 2012
alle 5.000 gezinnen een toilet en een rookvrij kooktoestel (ICS)	<ul style="list-style-type: none"> ca. 4300 gezinnen hebben een toilet en ruim 4600 gezinnen een rookvrij kooktoestel naar het voorbeeld van de 7 dorpen in Timal heeft het district Kavre Palanchowk een vijfjarenplan opgesteld om van het hele district (met 87 dorpen) een "open defecation free zone" te maken 	<ul style="list-style-type: none"> het zesde en laatste toiletten/ICS-project is succesvol afgerond de regio Timal is door de districts-overheid in Kavre Palanchowk uitgeroepen tot de eerste "open defecation free zone" (poepvrije zone) in het district 	Alle 5.000 gezinnen hebben een toilet en een rookvrij kooktoestel: een gezondere toekomst voor de 40.000 inwoners van Timal.
alle 7 dorpen elektriciteit en alle 5000 gezinnen elektriciteit/licht in huis	<ul style="list-style-type: none"> op enkele huisaansluitingen in het dorp Mechchhe na is het elektriciteitsproject klaar 	<ul style="list-style-type: none"> het elektriciteitsproject in Timal is volledig afgerond 	Alle 5.000 gezinnen in Timal beschikken over licht en elektriciteit: betere kansen op ontwikkeling voor 40.000 inwoners van Timal.
alle vrouwen die dat willen de kans geven te leren lezen en schrijven en ze de mogelijkheid bieden hun nieuw verworven leesvaardigheid bij te houden	<ul style="list-style-type: none"> de laatste van de in totaal 116 tweejarige alfabetiseringsklassen voor ca. 3.000 vrouwen is feestelijk afgerond ca. 500 vrouwen in de alfabetiseringsklassen met oog-leesproblemen hebben een 'passende' leesbril gekregen 52 bibliotheekjes voor vrouwen in Timal zijn georganiseerd en functioneren naar tevredenheid; 2254 vrouwen zijn betalend lid en ieder bibliotheekje beschikt over ruim 300 boeken 	<ul style="list-style-type: none"> de laatste optimaliseringsronde voor de 52 bibliotheekje voor vrouwen is succesvol afgerond 	De vrouwen in Timal kunnen lezen, hebben toegang tot geschreven informatie en kunnen zich verder ontwikkelen, zijn mondiger geworden en hebben ervaren hoe belangrijk organisatie van vrouwen is voor hun ontwikkeling en voor de verbetering van hun positie in de samenleving.
<ul style="list-style-type: none"> alle vrouwen die dat willen organiseren in microfinancieringsgroepen oprichting van lokale/ regionale microfinancieringsbanken (SACCOS) verbetering van de gezinsinkomens in Timal realisering van een sterke, onafhankelijke vrouwenbeweging empowerment van de vrouwen in Timal 	<ul style="list-style-type: none"> ca. 3.500 vrouwen zijn lid van 63 microfinancieringsgroepen in ieder van de 7 dorpen is een formele spaar- en leen coöperatie (SACCOS) van en voor vrouwen opgericht er is een regionale vrouwenorganisatie (STB) actief in Timal in alle 7 dorpen is een women mobilizer actief als trainer microfinanciering en consultant business development; de mobilizers worden gecoacht door een (vrouwelijke) field coördinator het programma vervolgoopleidingen voor de leden van de STB, de 7 women mobilizers en de field coördinator is vastgesteld en de eerste trainingen hebben plaatsgevonden ca. 1.200 vrouwen hebben een vakopleiding gevolgd en het tweede programma vakopleidingen voor ca. 1.400 vrouwen is gestart de eerste training "value chain" is afgerond, zodat de mobilizers vrouwen kunnen helpen hun producten naar de markt te brengen 30 vrouwen zijn aan de slag met een druppelirrigatiesysteem; 14 vrouwen hebben ook een kas aangeschaft 210 vrouwen zijn gestart met nieuwe economische activiteiten het gemeenschapshuis voor de vrouwenbeweging - tevens kantoor van de regionale SACCOS - is klaar 	<ul style="list-style-type: none"> de regionale SACCOS is opgericht en alle 7 + 1 SACCOS van en voor vrouwen functioneren goed de vrouwenbeweging STB en de regionale SACCOS fuseren; de activiteiten van field coördinator en women mobilizers worden voortgezet door de regionale SACCOS de basisorganisatie van 63 vrouwen-groepen op buurtschapniveau blijft functioneren voor overleg, voorlichting en trainingen het tweede programma niet-agrarische vakopleidingen voor ca. 800 vrouwen is afgerond; het programma agrarische vakopleidingen loopt tot december 2012 er zijn 20 modelboerderijen gestart 7 mobilizers/value chain deskundigen ondersteunen vrouwen die een bedrijfje (willen) beginnen de samenwerking tussen STB, Helvetas en JICA¹ gericht op het bevorderen van economische bedrijvigheid is een feit het gemeenschapshuis is in gebruik voor vergaderingen en trainingen van vrouwen en als kantooruimte van de regionale SACCOS een omvangrijk gezondheidsvoorlichtingprogramma voor alle vrouwen van Timal staat in de startblokken 	De vrouwen van Timal zijn goed georganiseerd en er is sprake van een sterke, zelfstandige vrouwenbeweging, die zich inzet voor de ontwikkeling en verbetering van de economische en maatschappelijke/sociale positie van de vrouwen in Timal. Er is sprake van een duurzame, regionale microfinancieringsorganisatie van en voor vrouwen. De vrouwenbeweging en de regionale SACCOS zijn gefuseerd en daadwerkelijk "multipurpose" actief. Alle geplande vakopleidingen voor in totaal ca. 2600 vrouwen zijn afgerond: enkele honderden vrouwen zijn gestart met een inkomengenererende activiteit, waardoor de gezinsinkomens in Timal stijgen. Duizenden vrouwen nemen deel aan het gezondheidsvoorlichtingprogramma.

¹ De onder de Zwitserse resp. Japanse overheid vallende ontwikkelingsorganisaties.

Best een beetje trots

Op zaterdag 19 november publiceerde het dagblad TROUW - in samenwerking met het Centraal Informatiepunt Goede Doelen en de Erasmus Universiteit - een speciale bijlage over goede doelen organisaties. Daarin was ook een Top-50 Internationale Hulp opgenomen met de stichting Sāthsāthai op een mooie 33^e plaats. En dat betekent dat Sāthsāthai wordt gerekend tot de meest transparante en effectieve Nederlandse organisaties op het terrein van ontwikkelingssamenwerking. Omdat een journalist van TROUW de projecten van Sāthsāthai in Nepal zelf heeft bezocht, bevatte deze speciale bijlage een artikel van twee volle pagina's over onze activiteiten. Daarnaast vult de exitstrategie van Sāthsāthai een belangrijk deel van een artikel over het belang van voorkoming van hulpverslaving en het tijdig beëindigen van hulprelaties. Een leuke ervaring die we toch vooral beschouwen als erkenning dat we het zo gek nog niet doen. En ook een mooie bevestiging voor al die sponsors die ons werk al 8 jaar mogelijk maken!

De kwartjes vallen

Sāthsāthai heeft zich in de afgelopen jaren o.a. ingezet voor organisatie en empowerment van vrouwen, alfabetisering van vrouwen, toegang tot kennis van vrouwen via hun eigen bibliotheekjes, toegang tot financiële diensten (sparen en lenen) via hun eigen microfinancieringsgroepen en voor het genereren van meer inkomsten door nieuwe bedrijvigheid van vrouwen in Timal. Sāthsāthai heeft er ook aan bijgedragen om alle 5.000 gezinnen in de regio Timal te voorzien van licht en elektriciteit. In de afgelopen twee maanden hebben we mooie voorbeelden van nieuwe bedrijfjes gezien. Die zijn mogelijk geworden omdat genoemde voorafgaande projecten daarvoor de voorwaarden hebben geschapen. Een paar van die mooie "kwartjes" willen we graag noemen.

- vrouwen die met een lening van hun eigen microfinancieringsgroep hebben geïnvesteerd in de aanschaf van elektrische apparaten en samen met hun man een maïsmaalderij en een timmerbedrijfje zijn begonnen;
- vrouwen die prachtige tomaten en bloemkolen verbouwen, omdat ze na een vakopleiding nu met kennis van zaken aan de slag zijn en gebruik maken van nieuwe technieken, zoals een plastic kas;
- vrouwen die meer en gezondere geiten en kippen fokken, omdat ze na een vakopleiding verstand hebben van voeding en (voorkoming van) ziekten.

Volgens een bekende uitspraak begint ontwikkeling met de organisatie van mensen. Hoe waar dit is mag blijken uit de volgende voorbeelden:

. samen met Mikrokrediet voor Moeders en Dhulikhel Hospital is een start gemaakt met een groot gezondheidsvoorlichtingsprogramma voor duizenden vrouwen in Timal. Dat kon, omdat 3.500 vrouwen georganiseerd zijn in microfinancieringsgroepen die maandelijks bij elkaar komen en omdat inmiddels sprake is van een goed georganiseerde vrouwenbeweging op regionale schaal met verbindingen - via de mobilizers - naar de microfinancieringsgroepen. Het enige dat nodig was, was het leggen van een verbinding tussen "onze" organisatie van vrouwen en de "community programs" van Dhulikhel Hospital dat beschikt over veel kennis en ervaring op het gebied van gezondheidsvoorlichting voor vrouwen.

. er is contact gelegd met de grote Zwitserse ontwikkelingsorganisatie Helvetas. Deze organisatie worstelt met de vraag hoe ze mensen in de dorpen met hun programma's kunnen bereiken. Uitleg over de organisatie van de vrouwen in Timal leverde direct grote interesse op en een toezegging van Helvetas om de mogelijkheden te onderzoeken van uitvoering van een vakopleidingsprogramma (Skill) en van een programma "productief gebruik van elektriciteit" in Timal.

. de voorbereiding van een breed landbouwopleidingsprogramma in samenwerking met o.a. het landbouwdepartement van de districtsoverheid, een Amerikaanse deskundige biologische landbouw en een koffiedeskundige van Helvetas kreeg belangstelling van de Japanse ontwikkelingsorganisatie JICA. Belangrijke redenen voor hun belangstelling zijn dat de vrouwen van Timal goed zijn georganiseerd en dat we al bezig waren om vrouwen o.a. door een vakopleiding "organic vegetable farming" (biologisch groenten telen) te stimuleren om nieuwe bedrijfjes op te zetten en zo hun gezinsinkomen te vergroten. Onze activiteiten blijken goed aan te sluiten bij de doelstellingen van deze organisatie om de traditionele landbouw (subsistence landbouw, wat zoveel betekent dat mensen zelf opeten wat ze verbouwen) zich te laten ontwikkelen naar commerciële landbouw.

Allemaal mooie resultaten die mogelijk zijn geworden omdat verschillende lijntjes - die in het verleden zijn uitgezet - bij elkaar komen en er samen voor zorgen dat $1 + 1 = 3$ wordt. Niet alleen die meerwaarde geeft ons een goed gevoel. Ook het feit dat de voortgang van ontwikkelingen na ons vertrek is verzekerd, doordat we er misschien de kennis en faciliteiten van gerenommeerde, internationale ontwikkelingsorganisaties aan hebben kunnen verbinden, maakt afscheid nemen een stuk makkelijker. Ons afscheid betekent dan geen abrupt einde van de ontwikkeling die in Timal in gang is gezet. Die kan zonder ons doorgaan en op een hoger niveau worden gebracht. De eerste contacten zijn bemoedigend en we hebben goede hoop dat het gaat lukken.

Keerzijde van succes

Voor het eerst na zoveel jaren vrouwenprojecten blijkt her en der in Timal sprake van verzet van mannen. Dat kwam naar boven bij de oprichting van de 7 lokale coöperatieve spaar- en leenbanken voor vrouwen. Een aantal mannen probeert vrouwen te beletten om lid te worden van deze coöperaties en hun spaargeld daarin onder te brengen. De argumenten die we gehoord hebben lijken vooral te duiden op angst om de touwtjes uit handen te geven. Is het jaloezie of afwijzing van de persoonlijke ontwikkeling en emancipatie van de vrouwen?

We hebben er altijd rekening mee gehouden dat de activiteiten van Sāthsāthai deze reactie zouden kunnen veroorzaken. Maar we hebben niet de pretentie dat wij dit verzet tegen verbetering van de maatschappelijke positie van de vrouwen kunnen oplossen. Dat zal door de vrouwen zelf gedaan moeten worden en is onderdeel van hun emancipatieproces. Deze mening hebben we tijdens een driedaagse conferentie uitgebreid gedeeld met de vrouwenbeweging. Wij hebben er vertrouwen in dat onze voortgaande investeringen in de ontwikkeling van de vrouwen van Timal en hun vrouwenorganisatie de beste remedie zullen zijn.

Feestelijk afronding van de 116^e alfabetiseringsklas voor vrouwen

De afgelopen 6 jaar heeft de stichting Sāthsāthai 116 tweejarige alfabetiseringsklassen voor vrouwen georganiseerd waaraan ongeveer 3.000 vrouwen hebben deelgenomen. Op 17 november vond in het dorp Sarshukharka een feestelijke bijeenkomst plaats ter afronding van de laatste klas. Onze programmamanager had gezorgd voor een versnapering voor alle vrouwen. Wij op onze beurt werden verrast door de aanwezigheid van ongeveer 400 vrouwen en een figuur op de grond met 116 (zelfgemaakte!) kaarsen en de woorden "Welcome Sāthsāthai Netherlands".

Natuurlijk waren er allerlei mensen die wat wilden zeggen, maar met een wel aanwezige, maar niet werkende microfoon verdwenen veel van de goed bedoelde woorden in de open lucht. This is Nepal, maar het mocht de pret niet drukken. Er werd gezongen en gedanst en iedereen vermaakte zich.

Een mooie afsluiting van een ongelooflijk belangrijk project: de eerste stap naar ontwikkeling van vrouwen, naar empowerment en naar toegang tot nieuwe kennis.

En de eerste vorm van organisatie van vrouwen; een belangrijke basis voor allerlei volgende projecten.

Doesburg uitgeroepen tot poepvrije gemeente!

Welke reactie zou zo'n aankondiging van de provincie Gelderland oproepen als ook bekend werd gemaakt dat het niet om hondenpoep gaat? Zouden de feestelijkheden vanwege de officiële verklaring van de gemeente tot gebied waar bewoners niet meer in de openlucht hun behoefte mogen doen druk bezocht worden? Of zou het college van B&W vanwege belediging van haar inwoners tot aftreden worden gedwongen?

Wij kunnen ons nog nauwelijks voorstellen dat mensen trots zijn dat de districtsoverheid - van in dit geval Kavre Palanchowk - het voornemen heeft om hun regio Timal uit te roepen tot de eerste "open defecation free zone" (zeg maar: poepvrije regio) in het district. Reden hiervoor is dat het zesde en laatste toilettenproject bijna is afgerond en in april aanstaande alle 5.000 gezinnen in de regio een eigen toilet zullen hebben. We zijn door onze uitvoeringsorganisatie SaBiNe uitgenodigd om de officiële bijeenkomst met de districtsoverheid bij te wonen. Men probeert ook de minister van Financiën daarbij aanwezig te laten zijn. Stel je voor: de Commissaris van de Koningin in Gelderland, Clemens Cornielje, komt samen met Jan Kees de Jager - die zich daarvoor even losrukt uit de Euro-ellende in Brussel - naar Doesburg om het "poepvrij" certificaat aan de gemeente te overhandigen. En toch zullen we volgend jaar april bij die feestelijke bijeenkomst in Timal aanwezig zijn. En met de nodige voldoening, omdat we samen met SaBiNe onze toilettenprojecten tot een goed einde hebben gebracht en de bevolking daardoor veel minder ziek is en er veel minder baby's en jonge kinderen sterven vanwege de eerder veel voorkomende diarree.

En we zijn blij dat "onze" toiletten in de 7 dorpen van Timal (mede) aanleiding zijn geweest voor het opstellen van een vijfjarenplan van de districtsoverheid om van het hele district - met 87 dorpen - een poepvrije zone te maken.

Wat een wereld van verschil.

Gewoon een paar feiten

Onder het motto "meten is weten" bezoeken bestuursleden van Sāthsāthai twee keer per jaar de projecten in Timal.

Een paar feiten op een rijtje:

► *Microfinanciering*

. Het startkapitaal van de 63 microfinancieringsgroepen is ruim verdubbeld (119% groei) tot ca. € 50.000,--. Ook een belangrijk symbool van empowerment.

. Van alle huishoudens in Timal neemt 68% via een vrouw deel aan een microfinancieringsgroep.

. Er zijn 7 lokale coöperatieve spaar- en leenbanken opgericht en in februari volgt de regionale coöperatieve spaar- en leenbank. Daarmee zal een sterke, zelfstandig en professionele microfinancieringsorganisatie van en voor vrouwen in Timal ontstaan, die is gebaseerd op 63 vrouwengroepen op buurtschapniveau en ca. 3.500 leden heeft.

. De nieuwe lokale spaar- en leenbanken bieden meerdere spaarvormen aan. Bijvoorbeeld sparen voor gezondheid, onderwijs, kinderen of economische activiteiten. Hoe langer het geld wordt vastgezet, hoe hoger de rentevergoeding is.

. De women mobilizers zijn in hun eigen dorp verantwoordelijk voor het opzetten van de administratie van de lokale spaar- en leenbank. Van Sāthsāthai ontvangen zij daarvoor in april een (tweedehands) laptop en een computertraining.

► *Vrouwenbeweging STB*

. Na de oprichting van de 7 lokale spaar- en leenbanken zijn de 63 vrouwengroepen in stand gebleven. Een hele opluchting! Hun maandelijks bijeenkomsten vormen de basis van de vrouwenbeweging van Timal en een platform voor overleg en voor trainings- en voorlichtingsactiviteiten.

. De STB beschikt in Narayanthan over een prachtig nieuw gebouw voor allerlei soorten (vrouwen)bijeenkomsten.

► *Bedrijvigheid*

. Na de eerste serie vakopleidingen (december 2010 - april 2011) zijn ruim 200 vrouwen een bedrijfje begonnen. De meest succesvolle opleiding is kleding naaien; alle cursisten zijn voor zichzelf begonnen. Daarna volgen groenten kweken en geiten en buffels fokken. Verklaringen hiervoor zijn dat (a) de naaisters hebben moeten investeren in de aanschaf van een naaimachine om aan de cursus te kunnen deelnemen en (b) de agrarische cursussen nauw aansluiten bij de dagelijkse behoeften.

. Samen met de ondernemers hebben we ook gekeken naar de opbrengsten van hun activiteiten en we zijn onder de indruk van de extra maandinkomsten die de nieuwe bedrijvigheid oplevert. En dat is natuurlijk een mooi voorbeeld voor vrouwen die de stap naar een nieuw bedrijfje nog niet hebben durven zetten!

► *Toiletten*

. In december 2011 beschikten 4300 gezinnen over een toilet en 4600 over een rookvrij kooktoestel.

. In november 2011 is de zesde en laatste toiletten/ICS-overeenkomst met onze uitvoeringspartner SaBiNe gesloten: eind april 2012 zullen alle 5.000 gezinnen over beide faciliteiten beschikken.

. SaBiNe heeft ons verrast met een awareness-plan voor de regio Timal met 13 verschillende activiteiten. Het gaat om informatieborden en bijeenkomsten om de bevolking van de regio te herinneren aan het feit dat ze hun toilet goed moeten gebruiken en onderhouden en niet meer in het veld mogen poepen, maar dat is natuurlijk niet voldoende. Daarom wordt ook veel geïnvesteerd in gedragsverandering van mensen. Eén van de activiteiten betreft een voorlichtingsprogramma voor alle 5e tot 10e klassen (kinderen in de leeftijd van 10-15 jaar). Dit voorlichtingsprogramma wordt georganiseerd in samenwerking tussen SaBiNe, de plaatselijke healthworkers ("dokters") en de betrokken scholen. Misschien is wel het mooiste van dit programma dat het een initiatief is van SaBiNe zelf en helemaal door henzelf is ontwikkeld.

Natuurlijk hebben we wel een bijdrage in de kosten van het programma toegezegd. We zijn enorm trots op onze partner SaBiNe, die zich heeft ontwikkeld tot een zelfbewuste en deskundige "community based organization", die ook nog eens van aanpakken weet.

► *Elektriciteit*

De elektriciteit zorgt voor enorme veranderingen. In alle huizen en op alle erven is licht, er verschijnen TV's, theehuizen hebben een koelkast, timmerlui werken met een cirkelzaag en een elektrische schaaaf, maalderijen vervangen stinkende en herriemakende oude automotoren door stille en betrouwbare elektromotoren, een enkeling heeft een elektrische rijstkoker of een strijkijzer en overall hangen opladers van mobieltjes in de stopcontacten.

Een mooie ervaring

Op een mooie zonnige dag in november heeft Sāthsāthai voor vertegenwoordigers van de districtsoverheid van Kavre Palanchowk, van de Zwitserse ontwikkelingsorganisatie Helvetas, van de vrouwenbeweging van Timal en van Everything Organic (een organisatie die zich al 30 jaar inzet voor de promotie van biologische landbouw in Nepal), een brainstorm-bijeenkomst georganiseerd. Doel was het maken van een meerjarenplan voor de ontwikkeling van de traditionele landbouw in Timal naar commerciële landbouw. Natuurlijk was er ook een stille hoop dat de deelnemende organisaties zich na afloop geïmmiteerd zouden voelen aan het gezamenlijk ontwikkelde plan en samen de schouders zouden willen zetten onder het daadwerkelijk benutten van de daarin benoemde ontwikkelingsmogelijkheden. De bijeenkomst werd een groot succes! Het resultaat is een opleidingsprogramma van een jaar, waarin rekening is gehouden met zomer- en wintergewassen en de hoogteverschillen in Timal (koffie groeit boven 1.200 meter, mango's juist niet), de oprichting van 20 modelboerderijen, commitment van de districtsoverheid en betrokkenheid van Helvetas voor gecombineerde lapsi boomgaarden/ koffieplantages in Timal. Met de uitvoering van het opleidingsprogramma is deze maand al een begin gemaakt.

Het secretariaat van de Stichting Sāthsāthai is gevestigd aan de Windmolenstraat 24, 6981 AZ Doesburg, telefoon 0313 – 482013; bankrelatie ABN/AMRO 406425876; email info@sathsathai.com

Het financiële jaarverslag 2011 van de stichting is vanaf begin juli 2012 beschikbaar en wordt op aanvraag toegestuurd. Het verslag wordt natuurlijk opgenomen op onze website www.sathsathai.com.